

UCHWAŁA NR XXVIII/194/10
RADY MIEJSKIEJ W SZEPIETOWIE

10 lutego 2010 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806; 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, 2004 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203; 2005 r. Nr 172, poz. 1441, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420), w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. (Dz. U. Nr 38 poz. 220 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Szepietowo - Wawrzyńce, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Szepietowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Witold Moczydłowski

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/194/10

Rady Miejskiej w Szepietowie

z dnia 10 lutego 2010 r.

Plan odnowy miejscowości Szepietowo - Wawrzyńce

na lata 2010-2016

Szepietowo 2010

Spis Treści

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie miejscowości
2. Historia miejscowości
3. Struktura przestrzenna miejscowości

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

1. Rolnictwo – Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
2. Ludność
3. Infrastruktura społeczna i techniczna
4. Środowisko kulturowe

III. Odnowa miejscowości

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości
2. Kierunki odnowy
3. Analiza SWOT

IV. Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje-tabela

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości

VI. Wdrożenie i monitorowanie planu

I. Charakterystyka miejscowości, w której będzie realizowana operacja

1. Położenie miejscowości.

Kraj - Polska

Województwo - Podlaskie

Powiat - Wysokomazowiecki

Gmina - Szepietowo

Miejscowość – Szepietowo – Wawrzyńce

Położenie miejscowości w gminie Szepietowo pokazuje poniższa mapa:

2. Historia miejscowości.

Pierwsza wzmianka o miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce pochodzi z 1520 roku. W języku urzędowym Wielkiego Księstwa Litewskiego Sióło Szepietowo Ławryncewiata, dostarczało na wyprawy wojenne trzech jeźdźców. *Popis wojenny ziemian województwa podlaskiego mocą uchwały sejmu wileńskiego przyjęty z 1528 r.* wymienia w parafii dąbrowskiej (*parafeia Dubrowskaja*) Seło Szepetowskii Ławrincewiata, a w nim Jakuba

i Hryhora Ławryncewiczów, właścicieli wsi (Muzeum Narodowe Kraków, Biblioteka Czartoryskich, Teki Naruszewicza, nr 204). "Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich" wydany w 1890 roku podaje, że wieś Szepietowo - Wawrzyńce wchodziła w skład dóbr Szepietowo. Liczyła ona w tym czasie 43 osady i należało do niej 26 mr ziemi. Zygmunt Gloger wzmiankuje, iż nazwa miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce (jako Szepietowo Ławryncewiata, Szepietowo – Wawrzeńce) istniała już w XVI w. (Z. Gloger, Ziemia bielska). Wieś była własnością rodziny Szepietowskich. W XVII w. kolejni przedstawiciele rodu Szepietowskich, właściciele Szepietowa – Wawrz. sprawowali urząd skarbnika ziemi bielskiej (Paweł Aleksander Szepietowski, Józef Szepietowski, Stanisław Szepietowski). W roku 1794 doszło do połączenia majątków Szepietowo -Wawrzyńce z Szepietowem - Podleśnem poprzez małżeństwo Wojciecha Szepietowskiego dziedzica Szepietowa - Wawrzyńc z Marianną Sienicką, córką sędziego ziemi bielskiej z Szepietowa - Podleśnego. Na skutek działów rodzinnych w 1854 r. wieś została odziedziczona przez Józefinę Kazimierę Adelajdę z Szepietowskich Kiersnowską. Od tegoż 1854 roku do 1939 majątek Szepietowo Wawrzyńce stanowił własność rodu Kiersnowskich (Kierznowskich).

W I poł. XIX w. do majątku Szepietowo należały folwarki: Szepietowo - Podleśne, Czyżewo Siedliska, Gierałty Nowe, Dąbrówka Kościelna, Stokowisko, a także lasy między stacją kolejową „Szepietówka” a Szepietowem Janówką i między Szepietowem a Włostami. Folwark wawrzyński obejmował nomenklatury we wsiach: Mystki Rzym, Średnica Maćkowięta, Plewki, Gołasze Puszcza, Kulesze Stare, Kulesze Wykno, Kulesze Nowe, Gołasze Mościckie, Czerwony Bór. W folwarku wybudowanych było 19 budynków murowanych, 17 drewnianych, cegielnia, wiatrak i gorzelnia.

Rodzina ziemiańska Kiersnowskich – dziedziców majątku Szepietowo – Wawrzyńce niosła pomoc powstańcom styczniowym w 1863 r., wspierała Rząd Narodowy. W ramach represji popowstaniowych dziedzic Szepietowa – Wawrzyńc Aleksander Kiersnowski wraz z zarządcą swego majątku Romualdem Raczyńskim był sądzony przez Sąd Wojenny Cytadeli Warszawskiej za przestępstwa polityczne polegające na pomocy powstańcom.

Tenże sam Aleksander Kiersnowski w związku z zamierzoną przez władze carskie budową kolei petersbursko – warszawskiej wyjednał u cara zgodę na przeniesienie nowo projektowanej stacji ze Średnicy Maćkowięta do Szepietowa. Gdy robotnicy kolejowi we wsi Średnica Maćkowięta przygotowywali już plac pod przyszły budynek stacyjny prace przerwał Aleksander Kiersnowski. U władz carskich w Petersburgu opłacił przeniesienie stacji ze Średnicy Maćkowięta do Szepietowa - Wawrzyńc i nadanie jej nazwy Szepietowo. Zobowiązał się sfinansować budynek koszarowy z przeznaczeniem na urząd pocztowy i posterunek żandarmerii. Wydarzenia te wskazują, że stacja drogi żelaznej Szepietowo

(początkowo nazywana „Szepietówka”) powstała na dobrach wsi Szepietowo – Wawrzyńce, a dziedzic Szepietowa – Wawrzyńc Aleksander Kiersnowski uważany jest za założyciela Szepietowa.

W 1920 r. nastąpił podział majątku Szepietowo. Folwark wawrzyński pozostał własnością Stanisława Kiersnowskiego jr, folwark Szepietowo - Podleśne zaś otrzymała Halina Maria Kiersnowska, żona profesora Kazimierza Rogoyskiego. Profesorostwo Rogoyscy w 1920 r. osiedli na majątku Szepietowo Podleśne. W latach 1936-1939 prof. K. Rogoyski gospodarował również w majątku wawrzyńskim.

Majątki Szepietowo Wawrzyńce i Szepietowo Podleśne w latach dwudziestych i trzydziestych XX wieku stanowiły centrum kultury rolnej regionu. Tutaj bowiem mieszkał i bezpośrednio gospodarował Kazimierz Rogoyski, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie, wybitny chemik rolny i agronom. W wyżej wymienionym okresie wdrażał najnowsze osiągnięcia agronaukowe. Był inicjatorem licznych spółek wodnych, propagując korzyści płynące z melioracji pól. Jednocześnie w swym majątku corocznie organizował pokazy i wystawy rolnicze, na które licznie przybywali nie tylko rolnicy z okolicznych miejscowości, ale i mieszkańcy odległych zakątków Grodzieńszczyzny i Wileńszczyzny. Mimo licznych zajęć gospodarskich w prowadzonym przez siebie majątku, Profesor prowadził rozległą działalność społeczno – gospodarczą aktywizując społeczność lokalną.

Po zakończeniu działań wojennych i po utrwaleniu się władzy ludowej majątek Kiersnowskich w Szepietowie Wawrzyńcach został przejęty na okres 3 lat przez Wojewódzki Związek Samopomocy Chłopskiej. W dniu 26 marca 1948 roku w dawnej posiadłości dworskiej (majątek Szepietowo Wawrzyńce) utworzony został Zakład Doświadczalny Oddział Mazowieckiego Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego. Przejęte zostało 252,47 ha ziemi oraz budynki mieszkalne i folwarczne. Podstawą działalności Zakładu, obok produkcji, było prowadzenie ścisłych doświadczeń polowych. Upowszechnianie odbywało się głównie drogą prezentacji pól doświadczalnych i produkcyjnych rolnikom i pracownikom rolnictwa oraz w formie porad i pogadank rolniczych.

W latach pięćdziesiątych rozszerzony zostaje zakres tematyczny i ilościowy doświadczeń. Istotnym elementem wprowadzania postępu staje się współpraca z rolnikami w zakresie odnawiania materiału siewnego i wprowadzania nowych odmian, zwłaszcza zbóż. Kontynuowane są prace badawcze o charakterze ścisłych doświadczeń. Część tych zadań przejmuje utworzony w 1957 roku Inspektorat Doświadczalnictwa Terenowego IUNG. Rolniczy Rejonowy Zakład Doświadczalnictwa rozszerza i wzbogaca wypracowane

dotychczas formy oddziaływania terenowego. Nawiązuje ścisłą współpracę z gospodarstwami indywidualnymi, w których prowadzi tzw. doświadczenia adaptacyjne. Charakter pracy zakładu ulega zasadniczej zmianie z chwilą powołania w 1968 roku służby doradztwa specjalistycznego, której zadaniem było, zapewnienie stałej pomocy służbie gromadzkiej i zbliżeniu ośrodków naukowych do praktyki rolniczej.

W latach 1975 – 1990 podstawowym zadaniem Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie było rozwijanie i wdrażanie do praktyki postępu rolniczego, organizowanie upowszechnia tego postępu, a także koordynacja działalności prowadzonej w tym zakresie przez inne jednostki organizacyjne.

Z dniem 1 kwietnia 1982 roku WOPR przejmuje część pracowników gminnej służby rolnej. Następuje nowy podział zadań w służbie doradczej. Wdrożenia prowadzi służba zakładowa i rejonowa, a upowszechnianiem zajmują się specjaliści gminni ds. UPR. Podstawową formą upowszechniania staje się doradztwo grupowe. Do statutowych zadań Ośrodka należy także szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr zatrudnionych w rolnictwie i producentów rolnych. Na początku lat dziewięćdziesiątych WOPR został podzielony na dwie niezależne od siebie jednostki – Państwowe Gospodarstwo Rolne i Ośrodek Doradztwa Rolniczego. W dniu 1 czerwca 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju zostaje powołany Wojewódzki Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Nową formą doradztwa staje się pomoc rolnikom w korzystaniu z unijnych funduszy przedakcesyjnych.

W dniu 1 maja 2004 roku Polska stała się członkiem Unii Europejskiej. Dla ośrodka doradztwa rolniczego rozpoczął się nowy, olbrzymi obszar działania. Praca doradców została ukierunkowana na kontakty z indywidualnym klientem i skupiała się głównie w tym okresie na pomocy rolnikom w pozyskiwaniu środków finansowych z funduszy strukturalnych i pomocowych. W dniu 1 stycznia 2005 roku Ośrodek uzyskał osobowość prawną oraz zmienił nazwę na Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. W roku 2008 obchodził 60 lecie działalności na rzecz rozwoju rolnictwa w regionie północno – wschodniej Polski.

3. Struktura przestrzenna miejscowości.

Szepietowo – Wawrzyńce jest największą wsią w gminie Szepietowo, położone w niedalekiej odległości od miasta Szepietowo (ok.1.500 m).

Od momentu zakończenia II wojny światowej miejscowość Szepietowo - Wawrzyńce zasadniczo zmieniała swój wiejski charakter. Obecnie wokół gmachu głównego Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego wybudowane są liczne piętrowe i dwupiętrowe wielorodzinne bloki mieszkalne, przez co zabudowa miejscowości przybrała kształt osiedla

mieszkaniowego. Domy jednorodzinne usytuowane są głównie przy drodze powiatowej do Dąbrówki Kościelnej. W całej miejscowości dominują budynki murowane, drewnianych jest niewiele.

W centralnym punkcie wsi znajduje się duży (ok. 3 ha) zabytkowy park, stanowiący dominantę przestrzenną miejscowości. Założony został w 1927 r., na 20 ha jako park krajobrazowy i zaprojektowany w stylu kaligraficznym przez architekta ogrodnictwa inż. Stefana Rogowicza (zaprojektował m. in. łódzkie zoo). W parku tym znajdują się liczne okazy starych drzew, spełniające kryteria dendrologiczne do objęcia ich ochroną prawną formie pomnika przyrody (dęby, topole, graby, lipy, buki i kasztany). Do parku prowadzą również zabytkowe aleje: lipowa (tzw. lipówka) i kasztanowa (tzw. kasztanówka). Od kasztanówki odbiega ponad kilometrowa aleja grabowa (grabówka), łącząca się obecnie z lasem, przed wojną prowadziła bezpośrednio do przejazdu kolejowego w Szepietowie. W samym parku zachowały się układy alejek (aleja lipowa przy ogródkach działkowych, alejki przy dawnym boisku).

W centralnym punkcie parku położony jest gmach główny Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz Ośrodek Szkoleniowy PODR imienia prof. dr. Kazimierza Rogoyskiego. W tymże ośrodku szkoleniowym znajduje się sala wykładowa, stołówka z zapleczem, kawiarnia, biura PODR, a także hotel na 100 miejsc prowadzony przez PODR.

Roślinność parku wawrzynieckiego to przede wszystkim dobrze zachowany starodrzew wielogatunkowy, wykazujący stosunkowo dobrą zdrowotność. Świadczą o tym dobrze wykształcone korony i konary poszczególnych drzew. Z całości drzewostanu szczególnie wyróżnia się kilka dębów szypułkowych oraz buków zwyczajnych, których pierścienica przekracza 300 cm. Poza tym rosną tu pojedyncze okazy topoli białej o pierścienicy dochodzącej do 500-600 cm. W pobliżu budynku szkoleniowego rosną ładne okazy dębu, klonu i kasztanowca.

W strukturze gatunkowej nasadzeń dominuje klon zwyczajny, grab pospolity i robinia akacja. W mniejszych ilościach występują także takie gatunki jak: dąb szypułkowy, buk zwyczajny, topola biała, lipa drobnolistna, kasztanowiec zwyczajny i jesion wyniosły. Na szczególną uwagę zasługują alejki grabowe i kasztanowcowe mieszczące się wewnątrz parku. Z gatunków iglastych głównie występuje modrzew europejski. Na zieleńcu przed wejściem do gmachu głównego rosną tuje, nasadzone w ramach zagospodarowania otoczenia budynku, po jego wybudowaniu w 1965 roku.

Zieleńce, poza znajdującymi się przed frontem budynku administracyjnego i szkoleniowego, na pozostałym terenie nie występują. Ocenia się, że drzewostan zachował się w ok. 70 % w stosunku do jego pierwotnych nasadzeń.

W okresie wiosennym, w parku kwitnie wiele gatunków kwiatów, np. zawilce gajowe oraz fiołki leśne. Rosną tu także różnego rodzaju trawy i mchy.

Na terenie parku licznie występują kawki, wrony oraz kruki. W okresie wiosennym do swoich gniazd powracają bociany. Z ssaków można spotkać nocka dużego oraz jeża i wiewiórkę.

Park położony jest w północnej części miejscowości Szepietowo Wawrzyńce. Właścicielem znajdującego się w niej parku jest Skarb Państwa Agencja Własności Rolnych, użytkownikiem wieczystym zaś Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Powierzchnia parku wynosi 2,9402 ha. Rozwój działalności gospodarczej i doświadczalnej jednostek rolniczych mieszczących się kolejno na obszarze parku wymagał ciągłego rozbudowywania i modernizacji zarówno budynków gospodarczych, jak i administracyjno-szkoleniowych, co pociągnęło za sobą zmianę układu przestrzennego opisywanego zespołu. Jedynie część parkowa zespołu, gdzie zachował się starodrzew (topole, dęby, buki, klony, kasztanowce) była wolna od działalności inwestycyjnej. W miejscu dawnego ogrodu owocowo-warzywnego, ogródków dla służby oraz na fragmencie części parkowej powstały budynki mieszkalne i gospodarcze. Pierwsze z nich zostały wybudowane już w 1951 roku. W 1965 roku oddany został do użytku budynek administracyjny. Wzniesiony on został na miejscu dawnego budynku dworskiego. Na początku lat 70-tych wybudowany został sklep. Natomiast w roku 1977 ukończono budowę budynku szkoleniowego. Do parku prowadzą następujące drogi:

aleja lipowa (od strony północnej), prowadząca bezpośrednio od miasta Szepietowa,
droga wiodąca od Szepietowa do Ciechanowca (od strony zachodniej), drogę tę z parkiem łączy przepiękna aleja klonowa, która przechodzi w kasztanowcową. Od alei tej w bok odchodzi aleja grabowa, prowadząca do pobliskiego lasu. Z alei kasztanowcowej na teren parku wjeżdża się przez bramę wjazdową, będącą pozostałością dawnego zespołu parkowo-dworskiego,
droga prowadząca do parku od wsi Szepietowo Wawrzyńce (od strony południowej). Zarówno aleja lipowa, kasztanowcowa, jak i grabowa są pozostałością zespołu parkowo-dworskiego z przełomu XIX i XX wieku. Na wszystkich alejach

dojazdowych zostały wytyczone ścieżki
rowerowe.

Dnia 27 stycznia 1984 roku zespół parkowo-dworski znajdujący się we wsi Szepietowo Wawrzyńce został wpisany do rejestru zabytków województwa łomżyńskiego. Na układ zabytkowy zespołu składają się nasadzenia alejowe oraz kompozycja przestrzenna starodrzewu znajdującego się wewnątrz parku. Obiekt jest przykładem parku dworskiego założonego w stylu kaligraficznym.

Przez Szepietowo – Wawrzyńce przebiega ścieżka rowerowa i spacerowa. W gminnym programie opieki nad zabytkami uchwalonym przez Radę Miasta postawiono za cel restaurację grabówki, czyli tzw. szpaleru i wytyczenie ścieżki spacerowej zamykającej się w kwadracie : od siedziby PODR – kasztanówka – grabówka – fragment lasu państwowego - lipówka – park krajobrazowy w Szepietowie Wawrzyńcach.

Miejscowość posiada także dwa stawy. Większy, o powierzchni ok. 0,3 ha, powstały już w XIX w., służąc pierwotnie jako zapas wody dla zwierząt gospodarskich. W latach 50 XX w. staw ten został oczyszczony i pogłębiony, brzegi zaś umocniono betonowymi płytami. Drugi mniejszy staw (tzw. „błotko”) leży ok. 100 m od zabudowań miejscowości. W części południowo – wschodniej miejscowości zlokalizowane są ogródki działkowe mieszkańców Szepietowa-Wawrzyńc .

Ważnym elementem struktury przestrzennej miejscowości są zabudowania służące do prowadzenia doświadczalnych upraw rolnych oraz organizowania rolniczych imprez targowych i wystawienniczych – arena wystawiennicza, magazyny, silosy, wiaty itp.

Zabudowania służące działalności Ośrodka Doradztwa Rolniczego, tereny wystawienniczo- targowe – AGROARENA PODR.

Wokół miejscowości rozciągają się pola upraw doświadczalnych Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego.

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

1. Rolnictwo.

Jak już była mowa wcześniej, historia miejscowości jest nierozzerwalnie związana z prowadzeniem nowoczesnej działalności rolniczej. Od ponad 100 lat Szepietowo – Wawrzyńce znane są jako ośrodek prowadzenia wzorcowych upraw, przyczyniających się do rozwoju rolnictwa w skali lokalnej, regionalnej a także krajowej. Od 1948 r. Działalność ta jest prowadzona przez Ośrodek Doradztwa Rolniczego, który kontynuuje bogate tradycje w tym zakresie.

PODR w Szepietowie – Wawrzyńcach.

Działalność Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

Produkcja roślinna.

W aktualnych warunkach nastąpiło przewartościowanie form i metod doradczych w produkcji roślinnej. Następuje systematyczne zmniejszanie ilości realizowanych demonstracji i pokazów na korzyść doradztwa na indywidualne zapotrzebowanie rolników.

W strukturze udzielanych porad największe pozycje stanowią:

- doradztwo w zakresie technologii uprawy roślin pastewnych, zwłaszcza kukurydzy,
- poprawa jakości technologicznej zbóż,

- uprawa rzepaku na nasiona z przeznaczeniem na biopaliwa,
- zapobieganie lub zmniejszanie skutków anomalii pogodowych,
- ograniczanie zanieczyszczeń środowiska naturalnego powodowanego działalnością rolniczą,
- wprowadzanie do praktyki rolniczej Dyrektywy Azotanowej, zasad Kodesku Dobrej Praktyki Rolniczej oraz wymogów „cross- compliance”,
- doradztwo nawozowe z wykorzystaniem programów komputerowych umożliwiających pełne zbilansowanie składników zawartych w nawozach naturalnych i mineralnych,
- popularyzowanie obowiązujących w Polsce i Unii Europejskiej ustaw, zarządzeń, norm i normatywów.

Ekologia i ochrona środowiska.

Do podstawowych działań z powyższej tematyki należy zaliczyć:

- wykorzystanie istniejącego potencjału środowiska naturalnego województwa podlaskiego w sprawnym i efektywnym wdrażaniu programu rolnośrodowiskowego,
- pomoc rolnikom w spełnieniu standardów wynikających z zasady wzajemnej zgodności „cross- compliance”,
- doradztwo z zakresu stosowania w rolnictwie odnawialnych źródeł energii: biomasa – rośliny energetyczne, biopaliwa, biogaz, elektrownie wodne, wiatrowe, kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne i pompy ciepła.

Produkcja zwierzęca.

Perspektywa przystąpienia do Unii Europejskiej stworzyła nowe problemy doradcze np. wprowadzanie europejskiej normy jakości mleka lub samoorganizowanie się rolników w grupy producenckie. Dużym sukcesem była organizacja Wystaw Hodowlanych. Priorytetem pracy doradczej w produkcji zwierzęcej stało się „Unowocześnienie technologii, doskonalenie jakości i dostosowanie produkcji mleka i żywca do standardów Unii Europejskiej”. W chowie bydła mięsnego organizacja stad mięsnych oraz propagowanie krzyżowania towarowego w stadach mlecznych krów mniej wydajnych nasieniem buhajów mięsnych. W gospodarstwach trzodziarskich zadania doradcze dotyczą koncentracji chowu z dążeniem do optymalnej skali produkcji, efektywnego wykorzystania stada podstawowego loch, osiągania standardów jakościowych i sanitarnych do obowiązujących w Unii Europejskiej oraz taniej produkcji tuczników. Doradztwo dotyczy również doskonalenia rolników w zakresie poprawy bazy paszowej poprzez doskonalenie gospodarowania i wykorzystywania użytków zielonych.

Współpraca z zagranicą.

Na początku lat dziewięćdziesiątych zainicjowana została ścisła współpraca i wymiana doświadczeń z doradztwem i rolnikami z rejonu Soleczniki na Litwie oraz Łotwy i Estonii, a także Ukrainy i Białorusi. Specjaliści z Szepietowa prowadzili szkolenia i świadczyli doradztwo litewskim specjalistom i rolnikom. Tradycją stał się udział doradców z Szepietowa w organizowanych na Litwie Dniach Pola, dożynkach, konkursach. Doradcy i rolnicy z Solecznik, a także z innych rejonów Litwy są także częstymi gośćmi w Szepietowie przy okazji organizowanych tu imprez. Specjaliści PODR w ramach różnych programów i zagranicznych wyjazdów szkoleniowych doskonalą swoją wiedzę i umiejętności w krajach Unii Europejskiej.

Gospodarstwo Wiejskie i Agroturystyka.

W ostatnim dziesięcioleciu pracownicy PODR skoncentrowali się na następujących zagadnieniach:

1. Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej.

Wspomaganie rozwoju gospodarstw agroturystycznych odbywało się poprzez świadczenie doradztwa i pomocy w promocji. Efektem jest współpraca z ponad 800 gospodarstwami agroturystycznymi. Organizowano corocznie konkurs promujący ideę agroturystyki „Zielone Lato”.

2. Pomoc w korzystaniu z funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych Unii Europejskiej.

Pracownicy PODR pomagali w przygotowaniu wniosków na uruchomienie dodatkowej działalności pozarolniczej w gospodarstwach rolnych.

3. Poprawa estetyki zagród wiejskich

Podejmowane działania przyczyniły się do zmniejszenia degradacji środowiska naturalnego, a także służą kreowaniu wsi jako atrakcyjnego miejsca zamieszkania, pracy i wypoczynku.

4. Promocja produktów regionalnych – konkurs Nasze Kulinarne Dziedzictwo.

5. Współpraca z dziećmi i młodzieżą

Specjaliści PODR podjęły współpracę z grupami dzieci i młodzieży organizując działalność grup 4H, kładąc nacisk na rozwój umiejętności życiowych, zainteresowań i podniesienia poziomu wiedzy.

6. Aktywizacja społeczności wiejskiej – Turniej wsi

7. Działania Promujące Wieś.

Działalność szkoleniowo oświatowa.

Oświata rolnicza koncentruje się na dostarczaniu środowiskom rolniczemu najnowszej wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej w prowadzeniu nowoczesnych warsztatów pracy. Prowadzona jest edukacja z zakresu możliwości integracji rolnictwa. Nadal rozwija się współpracę ze szkołami i innymi podmiotami edukacji obywatelskiej i agrarnej. Podejmuje się próby ożywienia środowisk wiejskich np. poprzez przygotowanie prezentacji tradycji wiejskich, wspólne przedsięwzięcia oświatowe.

Informacja rolnicza i działalność wydawnicza .

Dział informacji wypełnia takie zadania jak:

- prowadzenie działalności wydawniczej (np. miesięcznik „Wiadomości Rolnicze”),
- kolportaż wydawnictw informacyjnych,
- organizowanie wystaw popularyzujących najnowsze osiągnięcia nauki i praktyki rolniczej,
- współdziałanie w popularyzowaniu postępu za pośrednictwem środków masowego przekazu,
- organizowanie konferencji naukowo – technicznych.

Fachowa Biblioteka Rolnicza.

Obecnie Biblioteka Fachowa PODR w Szepietowie jest jedyną biblioteką w regionie posiadającą tak bogaty księgozbiór z zakresu rolnictwa i nauk pokrewnych. Czytelnikami biblioteki są pracownicy ośrodka oraz rolnicy, studenci i uczniowie. Pomocą w korzystaniu z księgozbioru są, oprócz tradycyjnych kartowych katalogów, komputerowe bazy danych. Bazy umożliwiają szybkie opracowanie bibliograficznych zestawień tematycznych. Istnieje również możliwość bezpłatnego korzystania z Internetu.

AGROARENA

AGROARENA jest nazwą terenów wystawowych i pól doświadczalnych Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, jest formułą organizacji imprez promocyjno – rolniczych i prezentacji rolniczych. Organizowane w ramach AGROARENY imprezy to: Wiosenne Targi Ogrodnicze, Zielona Gala, Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych i Dni z Doradztwem Rolniczym, Podlaskie Dni Kukurydzy, Targi Ogrodnicze „Jesień w sadzie i w ogrodzie”. Prestiżu ww. imprezom przysporzyły patronaty honorowe oraz osobisty udział:

Prezydenta RP, Premiera RP, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Marszałka Województwa Podlaskiego, Wojewody Podlaskiego.

Podlaskie Dni Kukurydzy 2009.

Sz szczególnie dużym zainteresowaniem cieszą się Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych oraz Dni z Doradztwem Rolniczym. Każdą z tych imprez rokrocznie odwiedza ok. 30 tys. zwiedzających. Tak duży zakres organizowanych wystaw sprawia, iż AGROARENA w Szepietowie – Wawrzyńcach jest obok targów Polagra organizowanych w ramach Międzynarodowych Targów Poznańskich, największym tego typu przedsięwzięciem w kraju.

Za prężną działalność w ramach AGROARENY Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie – Wawrzyńcach został w 2009 r. uhonorowany przez Marszałka Województwa Podlaskiego w konkursie „Podlaska Marka Roku” główną nagrodą w kategorii „Miejsce”.

2. Ludność.

Według danych na dzień 01.01.2010 r. miejscowość liczyła 468 mieszkańców i jest drugą (po Szepietowie) pod względem liczby ludności miejscowością w gminie. Liczbę ludności na tle innych miejscowości gminy przedstawia poniższa tabela:

Liczba ludności w gminie Szepietowo, z podziałem na miejscowości w latach 2000 - 2009.

Nazwa wsi	2000 r.	2002 r.	2003 r.	2004 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
Dąbrowa – Bybytki	56	54	57	60	63	59	61	59
Dąbrowa – Dołęgi	120	119	125	126	126	126	127	125
Dąbrowa – Gogole	64	66	66	63	61	60	60	59
Dąbrowa – Kaski	77	75	73	73	74	81	82	82
Dąbrowa – Łazy	189	196	196	195	196	182	179	178
Dąbrowa – Moczydły	177	181	180	175	172	170	167	167
Dąbrowa – Tworki	34	37	37	37	36	35	35	34
Dąbrowa – Wilki	111	111	107	107	104	108	97	95
Dąbrowa – Zablotne	84	83	78	78	76	83	90	89
Dąbrówka – Kościelna	353	348	344	353	356	368	374	377
Jabłoń – Kikolskie	54	53	57	58	55	57	59	56
Jabłoń – Samsony	76	80	83	75	75	75	77	73
Kamień – Rupie	74	72	68	66	64	61	63	62
Moczydły – Jakubowięta	85	85	85	81	80	73	69	67
Moczydły – Stanisławowięta	74	74	73	72	68	67	63	62
Nowe Gierałty	98	100	103	101	98	97	98	99
Nowe Szepietowo Podleśne	48	47	50	50	51	53	50	52
Nowe Warele	158	156	155	156	152	153	152	148
Nowe Zalesie	124	125	122	122	118	120	118	123
Plewki	65	68	68	71	67	66	66	67
Pułazie – Swierże	220	225	218	218	217	203	197	195
Pułazie – Wojdyły	16	16	16	17	17	17	17	17
Stary Kamień	124	125	122	119	119	116	117	114
Stawiereje - Michałowięta	51	51	50	49	50	49	49	48
Stawiereje - Podleśne	47	47	44	45	45	47	44	44
Szepietowo	2284	2268	2325	2321	2321	2345	2335	2334
Szepietowo – Janówka	117	120	114	118	120	122	126	124
Szepietowo – Podleśne	77	78	79	79	78	82	84	84
Szepietowo – Wawrzyńce	512	508	489	498	476	470	470	468
Szepietowo – Żaki	104	104	106	104	105	91	92	92
Szymbory – Andrzejowięta	97	93	95	92	94	92	92	94
Szymbory – Jakubowięta	50	49	48	50	48	44	45	47
Szymbory – Włodki	70	69	64	66	65	63	63	63
Średnica – Jakubowięta	86	86	74	71	69	63	65	64
Średnica – Maćkowięta	180	180	185	186	184	174	172	167
Średnica – Pawłowięta	155	155	152	151	149	151	147	145

Warele – Filipowicze	92	94	94	93	90	90	89	86
Włosty – Olszanka	114	112	108	107	108	111	115	113
Wojny – Izdebnik	82	80	79	79	85	86	83	82
Wojny – Krupy	51	46	45	47	45	45	44	43
Wojny – Piecki	102	102	99	95	100	98	98	97
Wojny – Pietrasze	126	119	124	120	118	116	117	112
Wojny – Pogorzal	217	214	207	205	205	205	203	197
Wojny – Szuby Włociańskie	282	287	287	280	274	279	278	270
Wojny – Szuby Szlacheckie	102	102	98	91	87	87	87	87
Wojny – Wawrzyńce	67	66	66	64	66	64	65	63
Wyliny – Ruś	232	233	231	226	228	229	218	214
Wyszonki - Posele	54	52	52	54	53	52	53	49

Źródło: dane UM w Szepietowie.

3. Infrastruktura techniczna i społeczna.

W miejscowości znajdują się instytucje zapewniające mieszkańcom szereg niezbędnych usług. Są to:

Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego – opisany szczegółowo we wcześniejszej części niniejszego planu, nierozdzielnie związany z historią, teraźniejszością i przyszłością miejscowości, stanowiący główny wektor rozwoju miejscowości. PODR daje zatrudnienie wielu mieszkańcom Szepietowa – Wawrzyńców jak i okolicznych miejscowości, a dzięki organizowanym cyklicznie imprezom wystawienniczym nazwa miejscowości pojawia się regularnie w najważniejszych mediach krajowych i zagranicznych. Jak zostało podkreślone wcześniej, infrastruktura służąca działalności prowadzonej przez PODR w dużym stopniu determinuje cały układ przestrzenny miejscowości. w miejscowości znajduje się także sklep spożywczy.

Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają podłączenie do sieci wodociągowej oraz elektrycznej. Część domów mieszkalnych (bloki i domy wielorodzinne w północnej części miejscowości) posiada podłączenie kanalizacji sanitarnej do oczyszczalni ścieków w Szepietowie. W tym celu w miejscowości została wybudowana specjalna przepompownia, umożliwiająca przemieszczanie ścieków na duże odległości. Pozostałe domy (większość domów jednorodzinnych od strony miejscowości Nowe Gierały) posiadają przydomowe

zbiorniki na ścieki sanitarne (tzw. szamba). Gospodarstwa domowe objęte są zorganizowanym systemem segregacji i wywózki odpadów stałych.

Szepietowo – Wawrzyńce posiadają bardzo dobre połączenie komunikacyjne z innymi miejscowościami (droga gminna asfaltowa długości ok. 2 km łącząca Szepietowo – Wawrzyńce z Szepietowem, droga asfaltowa kierunku miejscowości Nowe Gierałty i Dąbrówka Kościelna oraz droga w kierunku miejscowości Szepietowo – Podleśne. W miejscowości znajduje się też przystanek PKS. Dobre połączenie komunikacyjne sprawia, że mieszkańcy miejscowości mają łatwy dojazd do oddalonego o ok. 2 km Szepietowa,

będącego ośrodkiem administracyjnym Gminy, gdzie znajduje się szereg instytucji obsługujących mieszkańców (urząd gminy, poczta, Gminny Ośrodek Kultury, bank, apteka, ośrodek zdrowia itp.).

4. Środowisko kulturowe.

W miejscowości corocznie odbywa się szereg imprez wystawienniczo – targowych, które przyciągają licznych odwiedzających z wielu zakątków kraju, a także z zagranicy. Z tego powodu należy uznać je za imprezy nie tylko o charakterze rolniczo – handlowym, ale należy też podkreślić ich niebagatelną rolę kulturotwórczą.

Od 2009 r. w miejscowości prowadzi swą działalność Stowarzyszenie Mieszkańców Miejscowości Szepietowo Wawrzyńce "Pod Dębem", którego głównymi celami są wspieranie rozwoju samorządności lokalnej i regionu, wspieranie inicjatyw i działań w zakresie turystyki, ekoturystyki i ekologii, promocja zdrowia i opieki społecznej oraz inicjowanie i wspieranie działań na rzecz społeczeństwa obywatelskiego.

Zabytki, cmentarze i miejsca pamięci narodowej.

W Szepietowie Wawrzyńcach znajdują się liczne obiekty oraz elementy krajobrazu stanowiące wartości zabytkowe, wiele z nich zostało z tego względu objętych ochroną konserwatorską. Do najważniejszych tego typu obiektów możemy zaliczyć:

- park – założony jeszcze w XIX w., początkowa zajmował powierzchnię ponad 20 ha. Obecnie jest znacznie mniejszy (ok. 3 ha), jednak znajdują się w nim okazy cennych drzew, które pod koniec lat 80 – tych XX w. zostały objęte ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Park w Szepietowie – Wawrzyńcach.

- aleja lipowa (tzw. lipówka) łącząca Szepietowo – Wawrzyńce z Szepietowem.

Lipówka.

- aleja kasztanowa (tzw. kasztanówka)

Kasztanówka.

aleja grabowa (tzw. grabówka) – odbiegająca od kasztanówki, obecnie łączy się z lasem, jednak przed wojną prowadziła bezpośrednio do przejazdu kolejowego w Szepietowie.

Grabówka.

- brama wjazdowa, będąca pozostałością zespołu dworskiego.

Brama wjazdowa.

- budynek dawnej kuźni - będący pozostałością zespołu dworskiego.

Budynek dawnej kuźni.

- budynek służby dworskiej - będący pozostałością zespołu dworskiego, obecnie służy jako dom mieszkalny.

Dawny budynek służby dworskiej.

- budynek gospodarczy – dawna obora.

Dawna obora.

III. Odnowa miejscowości.

1. Przesłanki opracowania planu odnowy miejscowości.

Realizacja zadań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Szepietowo – Wawrzyńce przyczyni się do polepszenia wizerunku miejscowości, podniesienia poziomu życia lokalnej społeczności, rozwoju społeczno-kulturowego oraz pobudzenia aktywności sportowo-rekreacyjnej. Ma służyć głównie integracji społeczności lokalnej i wzrostowi lokalnego patriotyzmu, rozwojowi organizacji społecznych, jak i zmniejszeniu problemów w sferze patologii społecznych.

2. Kierunki odnowy.

Kierunki odnowy rozwoju miejscowości są związane z rolnictwem i otoczeniem rolnictwa, z dominującą rolą działalności Podlaskiego Ośrodka Doradztwa rolniczego, który jest, jak już wspomniano, głównym motorem napędowym życia miejscowości.

Poza rolnictwem główny nacisk w kierunkowaniu rozwoju zostanie położony na działania mające na celu rozwój społeczno – kulturalny miejscowości, ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży. Należy skupić się na poprawie jakości życia mieszkańców, uwypukleniu walorów krajobrazowych i historycznych miejscowości i okolic. Za istotny kierunek rozwoju należy też uznać działania związane z poprawą lokalnej infrastruktury, głównie infrastruktury sportowej. Szepietowo – Wawrzyńce, jako druga co do wielkości miejscowość gminy wykazuje duże niedostatki w tym względzie, obecnie lokalna młodzież ma bardzo słabe warunki do uprawiania sportu (obecnie istniejące, zaimprovizowana przez mieszkańców boisko do piłki nożnej znajduje się w bardzo złym stanie i nie stwarza warunków do komfortowego uprawiania sportu.

3. Analiza SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
Działalność Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego	Migracja młodych ludzi do miast i za granicę
Dobra baza turystyczna (hotel PODR)	Część zabudowań posiada pokrycia dachowe eternitem (azbest)
Korzystne położenie pod względem komunikacyjnym	Bezrobocie (również w rolnictwie)
Ciekawe obszary krajobrazowe	Brak bazy sportowej
Aktywna postawa mieszkańców	

Dobrze rozwinięta sieć energetyczna, telefoniczna, wodociągowa	
Silne poczucie lokalnej tożsamości	
Żyzne gleby i wysoka jakość produkcji rolnej	
Dobry stan środowiska naturalnego	
Zorganizowany system gospodarki odpadami	
Szanse	Zagrożenia
Rozwój związany z działalnością Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego	Migracja ludzi młodych i wykształconych
Dostęp do środków z funduszy strukturalnych	Zagrożenia dla środowiska naturalnego (zagospodarowanie organicznych produktów powstających przy hodowli trzody)
Rozpoznawalność miejscowości w kraju ze względu na cykliczne imprezy wystawiennicze	Niestabilna sytuacja w rolnictwie
Działania władz lokalnych nakierowanie na rozwój miejscowości	Dalsze zaniedbania w zakresie infrastruktury sportowej

IV Działania na rzecz odnowy miejscowości - planowane inwestycje.

Lp.	Nazwa projektu	Cel projektu	Realizator projektu	Harmonogram realizacji	Źródło finansowania i szacowany koszt całkowity w zł
1.	Budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych, - działania mające na celu rozwój zainteresowań sportowych młodzieży, - umożliwienie mieszkańcom bezpiecznego uprawiania różnych dyscyplin sportowych w bezpiecznych i wygodnych warunkach. 	Gmina Szepietowo	2010 rok	<p>środki własne i Program Rozwoju Obszarów Wiejskich</p> <p>64.000 zł</p>
2.	Budowa placu zabaw dla dzieci i młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie młodzieży możliwości spędzania wolnego czasu i zabawy w bezpiecznych warunkach - poprawa jakości lokalnej infrastruktury 	Gmina Szepietowo		
3.	Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze osiedlowej	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości dróg lokalnych - zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa użytkowników drogi - poprawa wizerunku miejscowości 	Gmina Szepietowo		

4.	Zagospodarowanie budynku po starej oczyszczalni ścieków na potrzeby lokalnej społeczności – świetlica wiejska.	<ul style="list-style-type: none"> -aktywizacja lokalnej społeczności w sferze kulturalnej - organizacja czasu wolnego przez prowadzenie zajęć o charakterze sportowo – rekreacyjnych, - działania mające na celu pielęgnowanie bogatych lokalnych tradycji i zwyczajów 			
5.	Wykonanie chodników z kostki brukowej na terenie miejscowości	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości chodników - zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa użytkowników chodnika - poprawa wizerunku miejscowości 			
6.	Renowacja i zagospodarowanie stawu	<ul style="list-style-type: none"> - efektywniejsze wykorzystanie potencjału rekreacyjnego miejscowości, - zapewnienie mieszkańcom ciekawego miejsca rekreacyjnego 			

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości.

1. Budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej.

Główną inwestycją planowaną w ramach działań na rzecz odnowy miejscowości ma być budowa boiska piłkarskiego o nawierzchni naturalnej. Inwestycja obejmować ma budowę nowego obiektu w miejscu istniejącego obecnie, zaimprovizowanego przez mieszkańców miejscowości boiska. Istniejące obecnie boisko należy uznać za niewystarczające w stosunku do potrzeb lokalnej społeczności, a uprawianie sportu w takich warunkach naraża korzystających z obiektu o tak niski, standardzie na kontuzje.

Planuje się wybudowanie boiska o wymiarach 30 m x 60 m o nawierzchni naturalnej oraz zamocowanie na trwale do podłoża nowoczesnych bramek do piłki nożnej o wymiarach 2 m x 4 m.

2. Budowa placu zabaw dla dzieci i młodzieży

Budowę tego typu obiektu należy uznać za jeden z priorytetów niniejszego planu. Nie ulega bowiem wątpliwości, że stworzenie placu zabaw, na którym najmłodszy będą mogli bawić się w bezpiecznych warunkach jest ideą jak najbardziej pożądaną.

W ramach realizacji zakładanego celu zostaną w miejscu dotychczas istniejącego placu zabaw (przestarzałego i niefunkcjonalnego) zamontowane nowe urządzenia służące do zabawy, takie jak piaskownica, huśtawki kilku rodzajów, bujaki sprężynowe, ścianka wspinaczkowa z pomostem, zjeżdżalnia, karuzela, ścianka gimnastyczna a także inne niezbędne elementy takie jak kosze na śmieci, ławki, ogrodzenie oraz krzewy ozdobne.

3. Wykonanie nawierzchni asfaltowej na drodze osiedlowej.

Jednym z najważniejszych elementów infrastruktury technicznej dla wszystkich miejscowości jest posiadanie utwardzonych nawierzchni ulic o dobrej jakości. Dobry stan dróg wpływa na wiele czynników życia społeczności lokalnej, wpływa na podniesienie stanu bezpieczeństwa, zwiększa komfort użytkowników drogi a także bardzo dobrze wpływa

wizualnie na ogólne postrzeganie miejscowości. Inwestycje w infrastrukturę drogową to dla każdej miejscowości jeden z głównych wyznaczników ich rozwoju.

4. Zagospodarowanie budynku po starej oczyszczalni ścieków na potrzeby lokalnej społeczności – świetlica wiejska.

Kolejną inwestycją planowaną w ramach działań na rzecz odnowy miejscowości ma być urządzenie w Szepietowie – Wawrzyńcach świetlicy. Inwestycja obejmować ma remont istniejącego budynku dawnej oczyszczalni ścieków i prowadzenia działalności w ramach świetlicy. W chwili obecnej stan pomieszczenia nie nadaje się do prowadzenia przedmiotowej działalności.

W chwili obecnej brak jest na terenie miejscowości tego typu placówki. Urządzenie świetlicy przyniesie wiele korzyści lokalnej społeczności. Stanie się dla członków lokalnej społeczności miejscem codziennych spotkań, rekreacji i rozwijania różnorodnych zainteresowań. Będzie ona miejscem, w którym mieszkańcy będą mogli prowadzić aktywną działalność kulturalną, a także sportową. Placówka taka będzie miejscem, w którym możliwe będzie organizowanie obchodów patriotycznych, upamiętniających ważne wydarzenia historyczne, a także innych wydarzeń okolicznościowych (np. związanych z działalnością grup pielęgnujących lokalne tradycje, np. stowarzyszenie „Pod Dębem”. itp.). Umożliwi ona też podjęcie różnych działań rzecz rozwoju lokalnej kultury i edukacji.

Funkcjonowanie takiej placówki będzie miało dla lokalnej społeczności duże znaczenie, wykraczające czasowo znacznie ponad formalnie wymagany przedział 7 lat. Świetlica taka może sta się ważnym czynnikiem aktywnej działalności w środowisku i jednocześnie przykładem wspólnej troski samorządu i mieszkańców wsi o rozwój lokalnej kultury, o zapewnienie młodzieży i także osobom starszym godziwej rozrywki i możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego.

5. Wykonanie chodników z kostki brukowej na terenie miejscowości.

Podobnie jak w przypadku jakości ulic, także duże znaczenie ma stan chodników dla pieszych. Obecny stan chodników w Szepietowie – Wawrzyńcach należy uznać za niezadowalający i podjąć działania mające na celu systematyczne podnoszenie standardów w tym zakresie. W związku z czasochłonnością tego typu inwestycji i dużymi kosztami najlepiej zaplanować realizację tego celu na kilka lat.

6. Renowacja i zagospodarowanie stawu.

Jak już była mowa wcześniej, jednym z charakterystycznych elementów struktury przestrzennej miejscowości są dwa stawy. Renowacja i zagospodarowanie większego z nich wpłynie pozytywnie na rozwój miejscowości. Mieszkańcy otrzymają dodatkowe miejsce atrakcyjne pod względem rekreacyjno – wypoczynkowym. Dobrze zagospodarowany staw bardzo dobrze komponowałby się z pięknym, zabytkowym parkiem, stając się dodatkowym atutem miejscowości.

VI. WDROŻENIE I MONITOROWANIE PLANU

Plan Odnowy Miejscowości Szepietowo Wawrzyńce został opracowany w oparciu o najbardziej aktualną dostępną obecnie wiedzę. Elementem decydującym o początku wdrażania Planu jest wprowadzenie go w życie uchwałą Rady Miejskiej w Szepietowie. Wdrożenie Planu zaleca się Burmistrzowi Szepietowa.

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia – czyli dbanie o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania polega na systematycznym zbieraniu, zestawianiu i ocenie informacji rzeczowych i finansowych, dokonywaniu wizji lokalnych i sprawdzaniu rzeczywistego stanu realizacji zamierzonych działań.